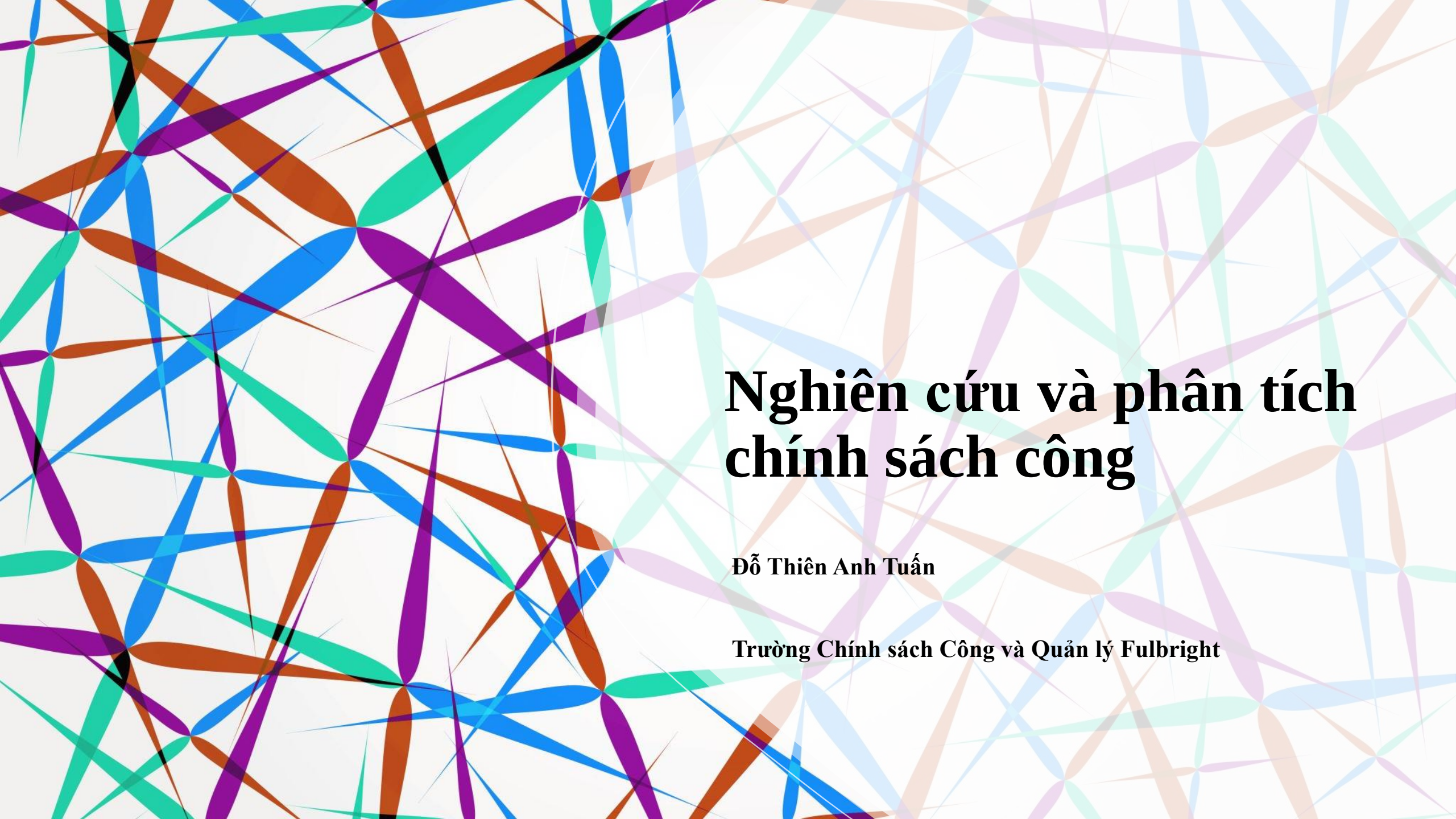

Nghiên cứu và phân tích chính sách công

Đỗ Thiên Anh Tuấn

Trường Chính sách Công và Quản lý Fulbright

Chính sách công là gì?

“Những gì chính phủ chọn hành động
hoặc không hành động”

(Thomas Dye, 1992)

Chính sách công...

Hành động của chính phủ có thẩm quyền

- Chính sách công là hành động do chính phủ hay một cơ quan nhà nước có quyền lập pháp/hành pháp, chính trị và tài chính thực hiện.

Phản ứng với các nhu cầu hoặc vấn đề trong thế giới thực

- Chính sách công tìm cách phản ứng trước các nhu cầu hoặc vấn đề cụ thể của xã hội hoặc một nhóm xã hội

Định hướng mục tiêu

- Chính sách công tìm cách đạt được một tập hợp các mục tiêu cụ thể, thể hiện nỗ lực giải quyết một nhu cầu cụ thể trong xã hội.

Một quá trình hành động

- Chính sách công thường không chỉ là một quyết định, hành động hay phản ứng đơn lẻ mà là một cách tiếp cận toàn diện và chiến lược được chi tiết hóa.

Chính sách công...

Quyết định làm điều gì đó hoặc quyết định không làm gì

- Chính sách đã vạch ra có thể hành động nhằm giải quyết một vấn đề hoặc có thể dựa trên niềm tin rằng vấn đề sẽ được giải quyết trong khuôn khổ chính sách hiện tại và do đó sẽ không thực hiện hành động nào.

Được thực hiện bởi một chủ thể hoặc một nhóm tác nhân

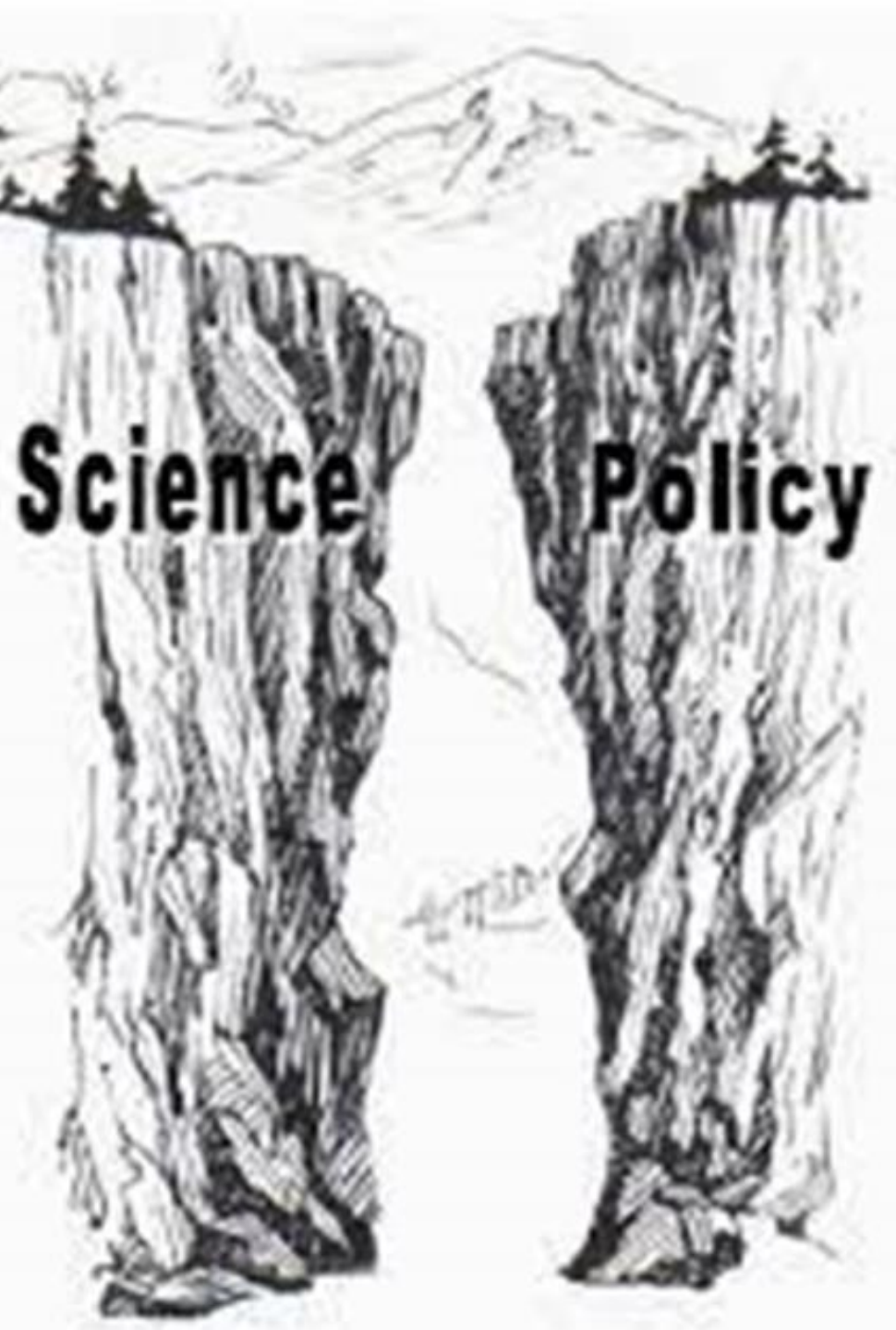
- Chính sách có thể được thực hiện bởi một đại diện hoặc cơ quan chính phủ hoặc nhiều tác nhân.

Biện minh cho hành động

- Chính sách được vạch ra thường bao gồm một tuyên bố về lý do đằng sau chính sách.

Một quyết định được đưa ra

- Chính sách công là một quyết định đã được thực hiện, không phải là một ý định hay một lời hứa.

Nghiên cứu chính sách

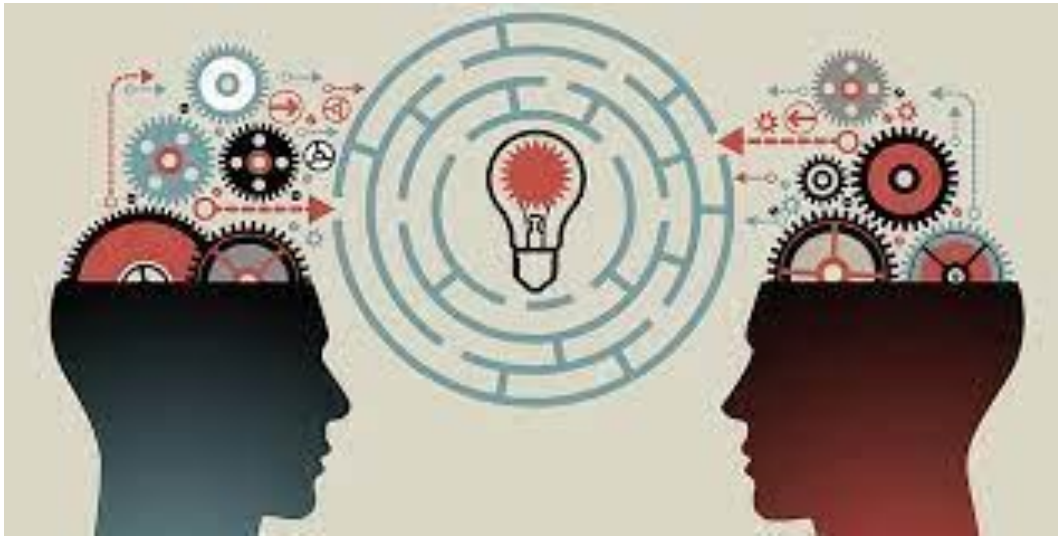
- Nghiên cứu chính sách là việc nghiên cứu các tác động của chính sách công hiện hữu hoặc dự kiến các tác động tiềm năng của chính sách đối với xã hội.
 - Nghiên cứu chính sách như là một ngành học thuật, thường sử dụng phương pháp của các ngành khoa học xã hội.
 - Nghiên cứu chính sách tập trung vào những mối quan hệ giữa các biến số phản ánh những vấn đề phức tạp của xã hội và các biến số bị chi phối bởi chính sách công.
 - Sản phẩm mong muốn của nghiên cứu chính sách là một giả thuyết đã được xác minh, ví dụ nếu chính phủ thi hành điều X, thì sẽ mang lại kết quả Y.

Phân tích chính sách

- Phân tích chính sách là một quy trình điều tra có tính đa ngành được thiết kế nhằm tạo ra, đánh giá một cách phê phán, và truyền đạt thông tin giúp ích cho việc hiểu và cải thiện chính sách (Weimer and Vining).
- Phân tích chính sách sử dụng các lý thuyết của khoa học xã hội và phương pháp khảo cứu thực tiễn để dự báo những kết quả có thể có của các phương án chính sách khác nhau.
 - Phân tích chính sách nhằm đưa ra lời khuyên cho các nhà hoạch định chính sách.
 - Phân tích chính sách đòi hỏi kỹ năng thu thập thông tin và truyền thông.
 - Sản phẩm của phân tích chính sách có thể chỉ là một lời tư vấn đơn giản
- Nghiên cứu chính sách thường làm cơ sở cho những nhà phân tích chính sách đưa ra những lựa chọn chính sách cho những nhà hoạch định chính sách.

Tư duy phê phán và chính sách công

- Tư duy phê phán là việc phân tích và đánh giá cẩn thận những lý do và bằng chứng được sử dụng để lập luận về chính sách công
- Kết quả của tư duy phê phán là phép phân tích chính sách dựa trên bằng chứng.

Nghề phân tích chính sách

- Nhiều nhà phân tích chính sách là nhà kinh tế, nhà hoạch định, chuyên gia đánh giá chương trình, chuyên gia tài chính công, hoặc chuyên gia thống kê.
- Môi trường làm việc cả ở khu vực công lẫn tư, lập pháp lẫn hành pháp, chính trị hoặc tổ chức xã hội, lợi nhuận hay phi lợi nhuận, trung ương lẫn địa phương...
- Các công ty tư vấn, các nhà nghiên cứu hàn lâm, “think tanks”, viện nghiên cứu chính sách cũng cung cấp dịch vụ tư vấn tham mưu
- Chuyên gia phân tích chính sách muốn thành công phải biết áp dụng những kỹ năng cơ bản của mình với một tầm nhìn tương đối phù hợp và thực tế
- Ngày càng có nhiều vị trí trong các cơ quan nhà nước mở ra cho những chuyên gia phân tích chính sách
- Sự kết hợp của chuyên gia phân tích chính sách với các giảng viên, nhà nghiên cứu hàn lâm thuộc nhiều trường phái khác nhau
- Đây vẫn là một nghề còn non trẻ ở VN cũng như nhiều nước

***“Here’s a free tip for you, kid: learn how to brood.
Most people in the world mistake it for depth.”***

5 yêu cầu đối với nhà phân tích chính sách

- **Biết cách thu thập, tổ chức, và truyền đạt thông tin**
 - Biết phát triển những chiến lược để nhanh chóng nắm bắt bản chất của vấn đề chính sách và những giải pháp khả dĩ và truyền đạt hiệu quả cho khách hàng
- **Có tầm nhìn** để đưa vấn đề xã hội được cảm nhận vào trong bối cảnh của nó
 - Cần có một tầm nhìn bao quát cả thất bại của chính phủ cũng như thất bại thị trường
- **Có kỹ năng để dự báo chính xác** và để đánh giá một cách tự tin hơn những hệ quả của các chính sách khác nhau.
 - Các ngành kinh tế học, tài chính công và thống kê cung cấp các khuôn khổ và kỹ năng quan trọng
- **Hiểu rõ hành vi chính trị** và hành vi tổ chức để dự báo mức độ khả thi của tiến trình phê chuẩn và thực hiện thành công các chính sách.
 - Cần hiểu biết thế giới quan của khách hàng
- **Có chuẩn mực đạo đức** để công khai xem xét mối quan hệ của họ với khách hàng.
 - Ý thích cá nhân và lợi ích của khách hàng có thể tách rời hẳn lợi ích của công chúng.

Phân tích chính sách giải quyết 5 loại câu hỏi

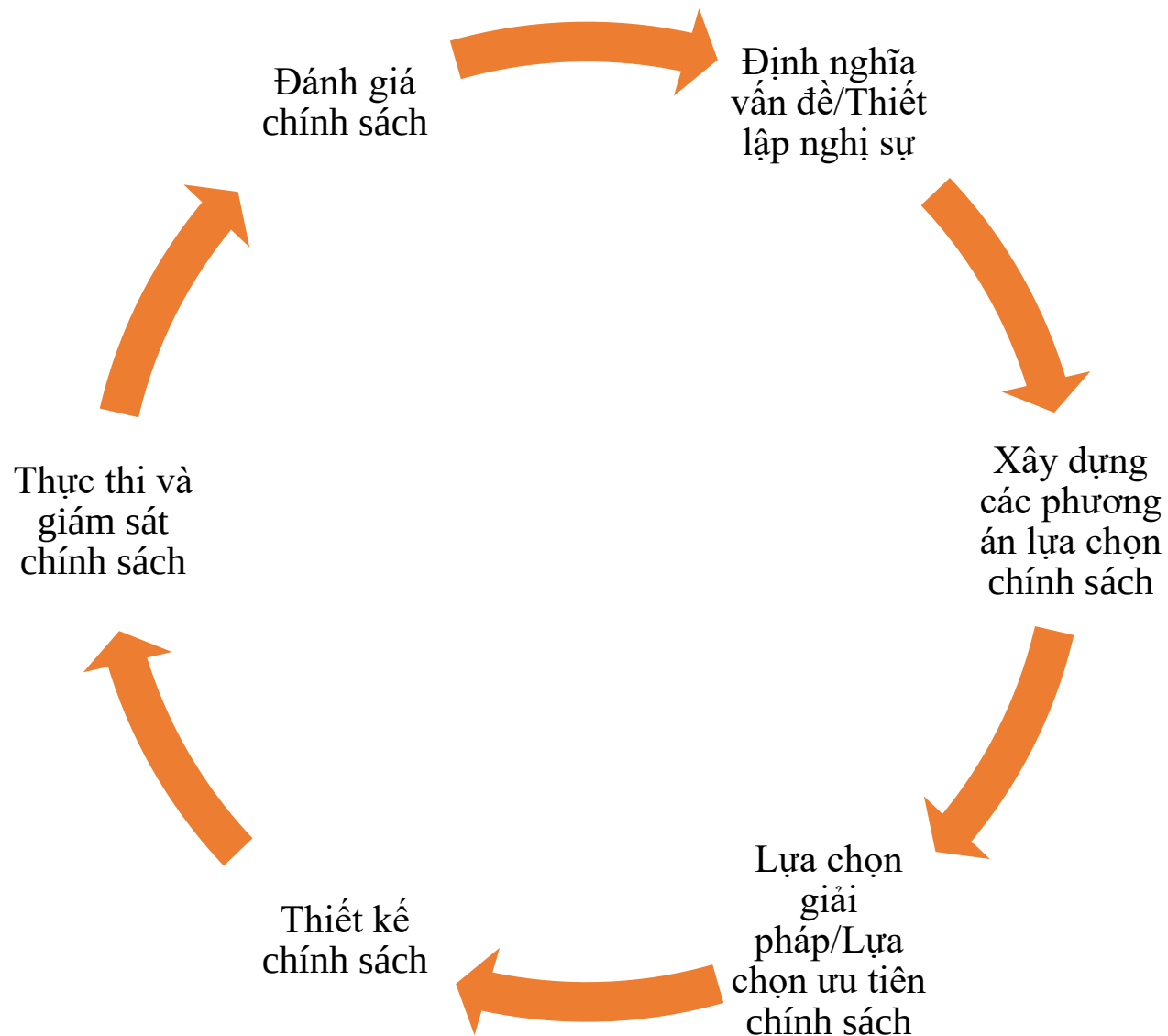
- Vấn đề chính sách đang cần giải pháp là gì?
- Nên chọn phương hướng hành động nào để giải quyết vấn đề đó?
- Những kết quả của việc chọn phương hướng hành động đó là gì?
- Việc đạt được những kết quả này có giúp giải quyết được vấn đề đó hay không?
- Nếu chọn những phương hướng hành động khác thì kết quả sẽ như thế nào?

So sánh nghiên cứu chính sách, phân tích chính với một số ngành nghiên cứu khác

Ngành nghề tương quan	Mục tiêu chính	“Khách hàng”	Phong cách chung	Khống chế thời gian	Nhược điểm chung
Nghiên cứu khoa học xã hội có tính hàn lâm	Xây dựng lý thuyết để hiểu xã hội	“Chân lý” là nguyên tắc và như các học giả và ngành khó học đã định nghĩa	Phương pháp xây dựng và kiểm chứng lý thuyết chặt chẽ, thường hướng về quá khứ	Ít bị khống chế thời gian từ bên ngoài	Thường không liên quan đến nhu cầu thông tin của người làm ra quyết định
Nghiên cứu chính sách	Dự báo tác động của sự thay đổi của các biến số có thể bị chính sách công ảnh hưởng	Những cơ quan nhà nước, những ngành có liên quan	Ứng dụng phương pháp luận chính thức đối với các câu hỏi liên quan đến chính sách; có dự báo hậu quả	Thình thoảng bị áp lực thời hạn, nhưng có lẽ giảm thiểu được nhờ sự lặp lại của vấn đề cần nghiên cứu	Khó biến những phát hiện thành hành động của chính phủ
Kế hoạch cổ điển	Xác định và đạt được tình trạng xã hội tương lai như mong muốn	“Lợi ích công chúng” theo định nghĩa chuyên nghiệp	Quy tắc và chuẩn mực nghề nghiệp đã được xác lập, cụ thể hóa mục đích và mục tiêu	Ít chịu áp lực thời gian vì xử lý với tương lai dài hạn	Suy nghĩ mơ mộng trong kế hoạch mà quên đi quy trình chính trị
Quản lý công	Thi hành một cách hiệu quả chương trình đã được xác lập bởi các quy trình chính trị	“Lợi ích công chúng” như được thể hiện trong chương trình được giao	Có tính quản lý và pháp lý	Áp lực thời gian gắn liền với quy trình làm ra quyết định ví dụ như chu kỳ ngân sách	Không tính đến những lựa chọn thay thế ngoài chương trình
Báo chí	Tập trung chú ý của công chúng vào các vấn đề xã hội	Công chúng nói chung	Mô tả	Áp lực thời hạn rất lớn – hành động ngay khi vấn đề còn nóng	Phân tích thiếu bề sâu và thiếu quân bình
Phân tích chính sách	So sánh và đánh giá một cách có hệ thống những lựa chọn thay thế hiện có dành cho các cơ quan nhà nước để giải quyết các vấn đề xã hội	Người hoặc tổ chức cụ thể có chức năng ra quyết định	Tổng hợp những nghiên cứu và lý thuyết hiện có để dự báo hậu quả của các chính sách thay thế khác nhau	Áp lực thời hạn rất lớn – việc hoàn thành phân tích thường gắn với quy trình làm ra quyết định	Bệnh thiên cận bởi định hướng khách hàng và áp lực thời gian

Nguồn: William Dunn

Chu kỳ chính sách

Các dạng phân tích chính sách

Phân tích nhìn lại quá khứ và Phân tích nhìn về tương lai

- *Phân tích chính sách nhìn về tương lai (tiền suy - ex ante)* tạo ra và chuyển hóa thông tin trước khi những hành động chính sách được thực hiện. (Phân tích chính sách)
- *Phân tích chính sách nhìn lại quá khứ (hậu nghiệm - ex post)* tạo ra và chuyển hóa thông tin sau khi các chính sách đã được thực thi. (nghiên cứu chính sách)

Phân tích Thực chứng (Mô tả) và Phân tích Chuẩn tắc

- *Phân tích thực chứng*: Điều gì đang xảy ra?
- *Phân tích chuẩn tắc*: Cần làm gì và làm thế nào?

Phát hiện Vấn đề và Giải quyết Vấn đề

- *Phát hiện vấn đề*: tập trung vào khám phá những yếu tố đi vào định nghĩa của các vấn đề mà không phải vào giải pháp của chúng
- *Giải quyết vấn đề*: phân tích lợi ích—chi phí, phân tích ra quyết định, phân tích việc thực thi

Phân tích Hợp nhất và Phân tích được Phân đoạn

- *Phân tích hợp nhất (Integrated Analysis)*: Nối một số trụ cột của phép phân tích chính sách mang tính đa ngành, đặc biệt là kinh tế học và khoa chính trị học.
- *Phân tích được phân đoạn (Segmented Analysis)*: Phân đoạn thành các khoa chuyên ngành dựa trên các thể mạnh chuyên môn, công cụ phân tích và kỹ năng đặc thù

Vấn đề chính sách

Vấn đề chính sách là một giá trị chưa được thực hiện hay một cơ hội cải thiện, có thể đạt được thông qua hành động của chính phủ

- Tránh đi tìm lời giải cho một vấn đề không đúng, thay vào đó yêu cầu đầu tiên phải là xác định đúng vấn đề cần giải quyết

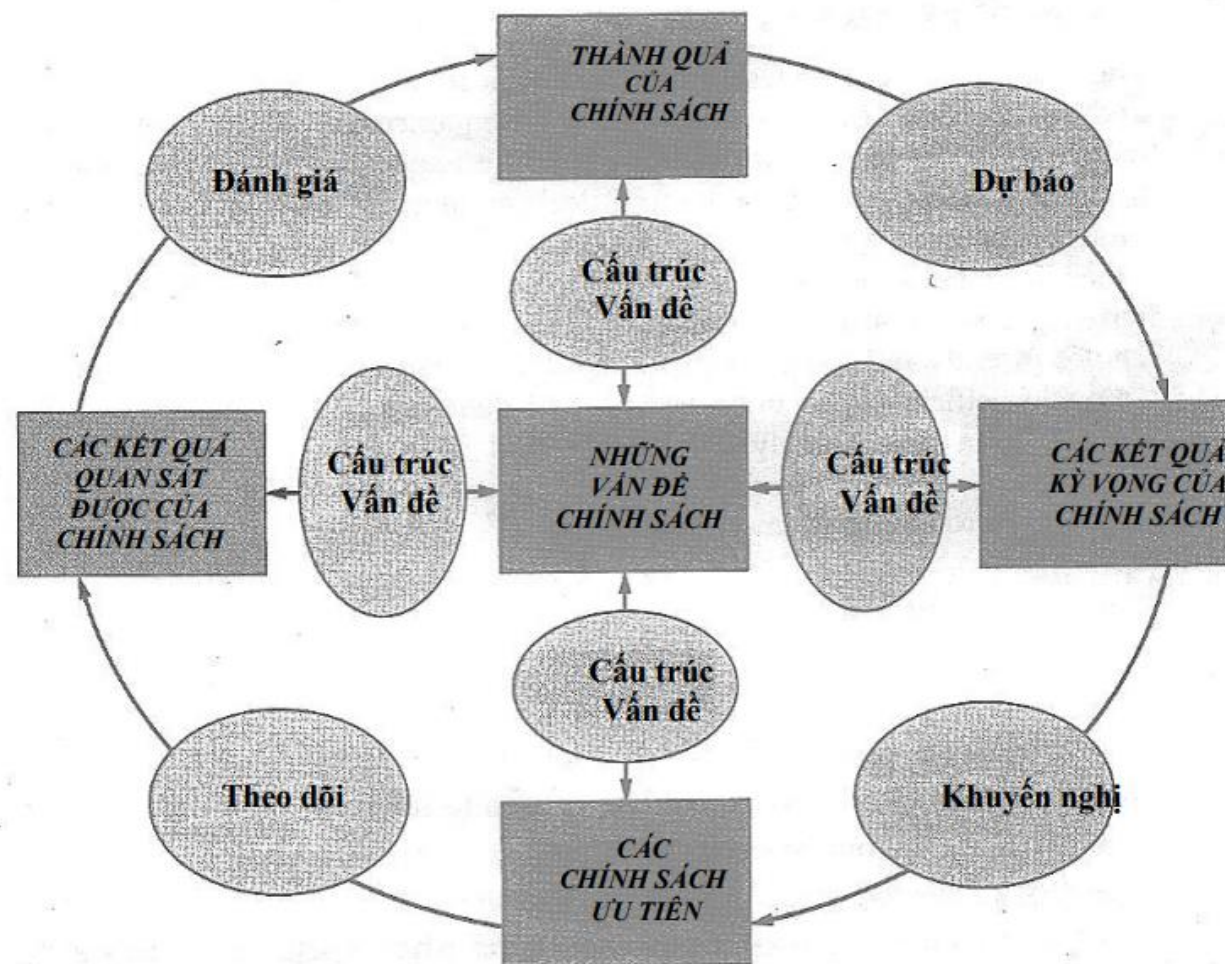
Kết quả chính sách kỳ vọng là một kết quả có khả năng xảy ra của một chính sách được thiết kế để giải quyết vấn đề đó.

Chính sách ưu tiên là một giải pháp tiềm năng cho một vấn đề.

Kết quả quan sát được của chính sách là một kết quả trong quá khứ hay hiện tại của việc thực thi một chính sách ưu tiên

Thành quả của chính sách là mức độ đóng góp của một kết quả quan sát được của chính sách vào việc đạt được các giá trị chưa được hiện thực hóa hay các cơ hội cải thiện

Quy trình phân tích chính sách hợp nhất

Nguồn: William Dunn

Một số phương thức phân tích chính sách

Theo dõi (mô tả) tạo ra thông tin về những kết quả quan sát được của chính sách.

Dự báo (tiên đoán) tạo ra thông tin về những kết quả kỳ vọng của chính sách.

Đánh giá (thẩm định) tạo ra thông tin về giá trị của những kết quả kỳ vọng và quan sát được của chính sách.

Khuyến nghị (kê đơn chính sách) tạo ra thông tin về những chính sách ưu tiên.

Cấu trúc vấn đề (định nghĩa) tạo ra thông tin về vấn đề gì cần giải quyết.

Các phương pháp cấu trúc vấn đề: siêu phương pháp (“phương pháp của phương pháp”)

<i>Phương pháp</i>	<i>Mục đích</i>	<i>Các qui trình</i>	<i>Nguồn tri thức</i>	<i>Tiêu chí kết quả</i>
Phân tích ranh giới	Ước lượng ranh giới siêu vấn đề	Chọn mẫu bảo hoà, khơi gợi vấn đề, và ước lượng ranh giới	Hệ thống tri thức	Tích lũy tính đúng đắn có hạn
Phân tích phân loại	Làm rõ các khái niệm	Phân chia logic và phân loại các khái niệm	Cá nhân nhà phân tích	Nhất quán logic
Phân tích thứ bậc	Trình bày các nguyên nhân khả dĩ, hợp lý, và có thể hành động	Phân chia logic và phân loại các nguyên nhân	Cá nhân nhà phân tích	Nhất quán logic
Phân tích tương đồng	Nhận ra những điểm tương đồng giữa các vấn đề	Xây dựng các điểm tương đồng cá nhân, trực tiếp, biểu tượng, và tưởng tượng	Cá nhân nhà phân tích hay nhóm	Tính hợp lý của sự so sánh
Động não	Tạo ra các ý tưởng, mục tiêu và chiến lược	Tạo ra ý tưởng và đánh giá	Nhóm	Nhất trí
Phân tích từ nhiều góc độ	Tạo ra sự am hiểu thấu đáo	Sử dụng kết hợp các góc độ kỹ thuật, tổ chức và cá nhân	Nhóm	Sự am hiểu cải thiện
Phân tích giả định	Tổng hợp sáng tạo các giả định xung đột nhau	Nhận diện các đối tượng chính sách; phơi bày, thử thách, tập hợp và tổng hợp các giả định	Nhóm	Xung đột
Lập biểu đồ lập luận	Đánh giá giả định	Đánh giá tính hợp lý và tầm quan trọng, và lập biểu đồ	Nhóm	Tính hợp lý và tầm quan trọng tối ưu

Nguồn: Weimer and Vining

Thiết lập chương trình nghị sự

- Cần đưa vấn đề chính sách vào chương trình nghị sự của chính phủ, tức là biến trực trặc thành vấn đề chính sách hoặc biến vấn đề chính sách thành vấn đề ưu tiên cao hơn nếu đã có trong chương trình nghị sự.
- Thuyết phục chính phủ và các nhà hoạch định chính sách rằng một vấn đề thực sự đang tồn tại đòi hỏi chính phủ phải hành động.
- Cần trình bày lập luận thuyết phục và toàn diện, trong đó nêu chi tiết các nguyên nhân, ảnh hưởng và mức độ nghiêm trọng của vấn đề dựa trên các khuôn khổ khác nhau.

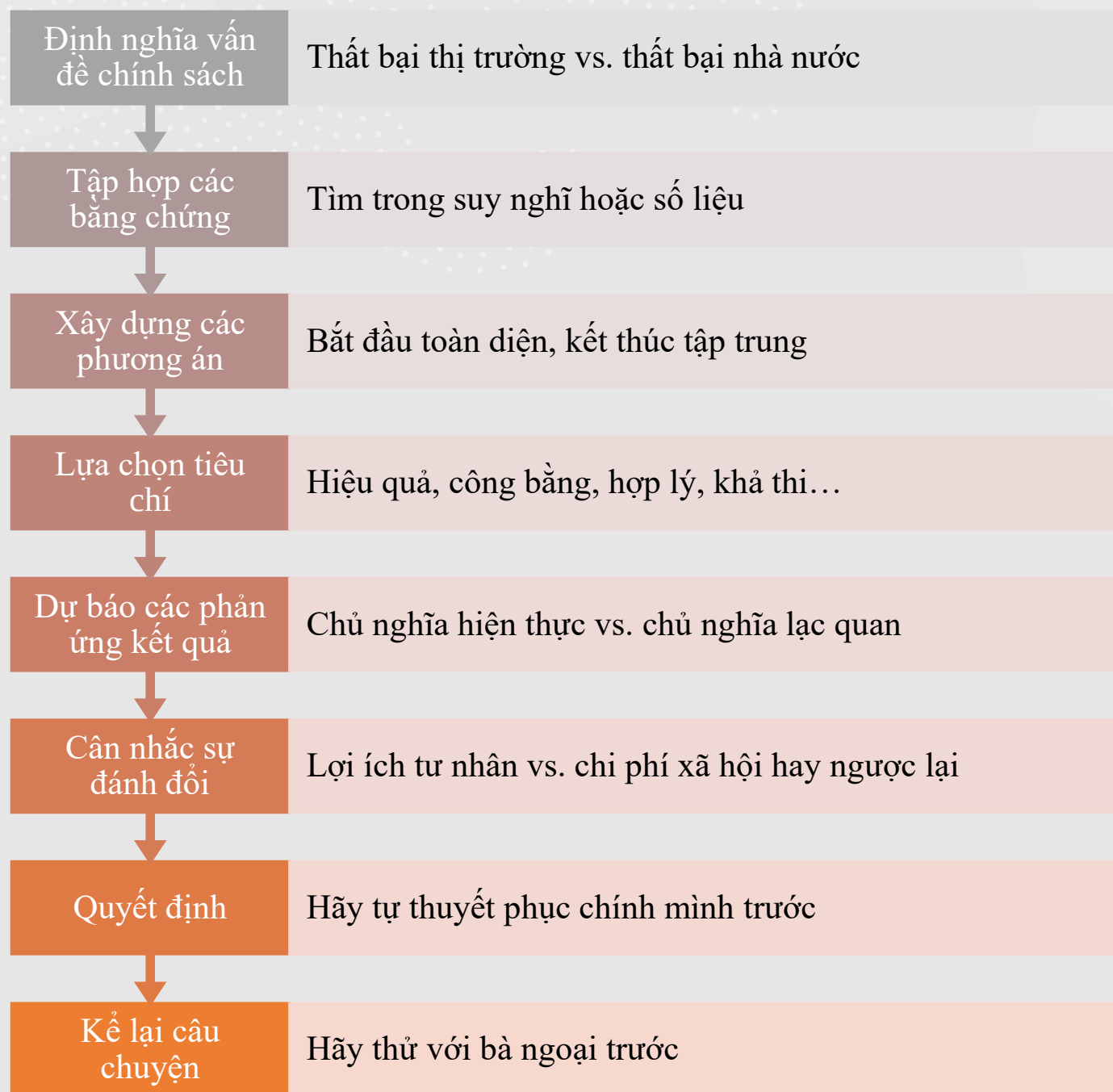
Xây dựng các phương án lựa chọn

- Xem xét những gì hiện đang được thực hiện, những lựa chọn mà người khác đang đề xuất và đề xuất của mình.
- Thực hiện các lựa chọn khác nhau có tính loại trừ, tức là tránh các lựa chọn chỉ đơn giản là các biến thể của cùng một ý tưởng.
- Cố gắng tìm kiếm các giải pháp thay thế chính sách khả thi và thực tế nhất.

Lựa chọn giải pháp/ Lựa chọn ưu tiên chính sách

- Các tiêu chí đánh giá sẽ được sử dụng để chọn phương án tốt nhất và đảm bảo tính hợp pháp cho quyết định.
 - **Hiệu lực (Effectiveness):** Phương án này sẽ tạo ra các kết quả mong muốn, tức là giải quyết vấn đề hiện tại ở mức độ nào?
 - **Hiệu quả (Efficiency):** Dựa trên phân tích chi phí - lợi ích bằng tiền và tác động xã hội, phương án này sẽ ảnh hưởng đến các nhóm mục tiêu như thế nào?
 - **Công bằng (Equity):** Có sự phân bổ chi phí và lợi ích một cách công bằng không?
 - **Tính khả thi / Khả năng thực hiện (Feasibility/Implementability):** Có khuôn khổ chính trị, hành chính và pháp lý phù hợp để cho phép thực hiện phương án này một cách hiệu quả và hiệu quả không?
 - **Tính linh hoạt / Khả năng cải tiến (Flexibility/Improvability):** Lựa chọn này có khả năng thay đổi linh hoạt để phù hợp với các tình huống có thể xảy ra khác hoặc cho phép cải tiến không?

Quy trình 8 bước phân tích chính sách

Tập thảo luận tình huống

Thời sự Thế giới Tài chính - Kinh doanh Đời sống Du lịch Văn hóa Giải trí Giới trẻ Giáo dục

Ngân sách thành phố đủ điều kiện để nâng cấp đường Nguyễn Hữu Cánh

Hà Mai

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Vĩnh Tuyến cho biết, dự án nâng cấp, sửa chữa đường Nguyễn Hữu Cánh sử dụng nguồn vốn ngân sách nhà nước và TP đủ điều kiện để thực hiện điều này.

Đường Nguyễn Hữu Cánh là "rốn ngập" của TP.HCM

PHẠM HỮU

Chiều 3.10, Phó chủ tịch UBND TP.HCM Trần Vĩnh Tuyến cho biết UBND TP đã có kết luận phương án tài chính đối với dự án nâng cấp, sửa chữa đường Nguyễn Hữu Cánh (nối quận 1 và quận Bình Thạnh).

Theo quyết định được Sở GTVT TP.HCM phê duyệt, dự án sửa chữa đường Nguyễn Hữu Cánh có tổng kinh phí 473 tỉ đồng, do Khu Quản lý giao thông đô thị số 1 làm chủ đầu tư sẽ được thực hiện từ năm 2018, hoàn thành vào 2019.

MEDIA THỜI SỰ THẾ GIỚI PHÁP LUẬT KINH DOANH CÔNG NGHỆ XE DU LỊCH NHỊP SỐNG TRẺ VĂN HÓA GIẢI TRÍ THỂ THAO

Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc Đường vành đai 3 TP.HCM Thời sự và sự kiện

Gần 40.000 cán bộ, công chức, viên chức nghỉ việc trong 30 tháng, bước đầu xác định nguyên nhân

01/10/2022 17:54 GMT+7

TTO - Thứ trưởng Bộ Nội vụ Nguyễn Duy Thăng cho hay theo báo cáo của 28 cơ quan trung ương và 63 tỉnh, thành, từ năm 2020 đến 6 tháng đầu năm 2022 có 39.552 cán bộ, công chức, viên chức nghỉ việc.

- Cả nước có hơn 16.000 giáo viên bỏ việc, bình quân 1/100
- Cà Mau đề nghị 'cơ sở y tế toàn quốc' không nhận bác sĩ bỏ việc sau khi được cử đi đào tạo
- Bác sĩ được hỗ trợ đào tạo rồi bỏ việc, Cà Mau đề nghị các bệnh viện không tuyển dụng

Thứ trưởng Bộ Nội vụ Nguyễn Duy Thăng - Ảnh: HIỂN NGUYỄN

Chiều 1-10, tại cuộc họp báo thường kỳ Chính phủ, phóng viên Tuổi Trẻ đã đề nghị lãnh đạo Bộ Nội vụ cho biết đến thời điểm hiện tại các bộ, ngành, địa phương đã có báo cáo chi tiết, cụ thể về số lượng cán bộ, công chức, viên chức nghỉ việc thời gian vừa qua chưa?

Trong đó, ngành, địa phương nào có số nhân sự nghỉ nhiều nhất. Qua báo cáo, nguyên nhân chính dẫn đến tình trạng nghỉ việc vừa qua là gì?

KINH TẾ THỂ THAO THẾ GIỚI GIÁO DỤC PHÁP LUẬT VĂN HÓA - GIẢI TRÍ SỨC KHỎE ĐỜI SỐNG

Đề xuất giảm tốc độ trong khu đông dân cư xuống 30km/h: Chuyên gia chỉ bắt cập

TIN NHANH 24H Thứ Năm, 12/08/2021 06:30:00 +07:00 Theo dõi VTC NEWS trên Google News

(VTC News) - Phó Chủ tịch Hiệp hội vận tải Hà Nội cho rằng, việc giảm tốc độ xuống 30km/h không phải là yếu tố chính có thể kéo giảm tai nạn, thậm chí còn gây ùn tắc giao thông.

Mới đây, tại hội thảo trực tuyến quản lý các yếu tố có nguy cơ cao dẫn đến tai nạn giao thông do Ủy ban ATGT Quốc gia tổ chức, nhiều ý kiến đề xuất cần phải có giải pháp quản lý chặt tốc độ phương tiện, trong đó có thể giảm tốc độ tối đa trong khu đông dân cư từ 50km/h hiện nay xuống 30km/h để kéo giảm tai nạn giao thông.

Đề xuất này sau khi được đưa ra lập tức trở thành chủ đề tranh luận của nhiều người. Trong đó, không ít tài xế cho rằng giảm tốc độ phương tiện xuống còn 30km/h như vậy sẽ chẳng khác gì đi bộ.